



Dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek
Katedra i Klinika Dermatologii, Chorób Przenoszonych
Drogą Płciową i Immunologii Klinicznej,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 8.08.2020

Recenzja pracy doktorskiej lek. Marceliny Grochowiec

na podstawie rozprawy pt.

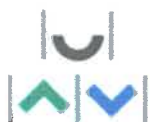
*„Rola markerów biochemicznych i molekularnych
w patogenezie łuszczycy zwyczajnej”*

Promotor: Prof. dr hab. n. med. Joanna Narbutt

W przedstawionej mi do recenzji rozprawie doktorskiej lek. Marceliny Grochowiec pt. „Rola markerów biochemicznych i molekularnych w patogenezie łuszczycy zwyczajnej” postawiono za główny cel określenie zależności pomiędzy cechami zespołu metabolicznego wśród pacjentów z łuszczycą zwyczajną na podstawie oceny stężenia fetuiny-A, ET-1 i ESM-1 w surowicy chorych z oszacowaniem korelacji pomiędzy tymi biochemicznymi wykładnikami a nasileniem zmian skórnych. Ponadto Doktorantka oceniła przestrzeganie zaleceń terapeutycznych na podstawie autorskiej ankiety u chorych z grupy badanej, po podnosi wartość tej pracy.

W ostatnich latach dokonał się znaczny postęp w wyjaśnieniu molekularnych mechanizmów choroby, dzięki czemu dermatolodzy mają świadomość, że zmiany chorobowe, chociaż manifestują się na skórze, a towarzyszący im stan zapalny podsyca ogólnoustrojowe zapalenie, predysponując do rozwoju chorób towarzyszących (łuszczycy stawowej, zaburzeń metabolicznych, otyłości, miażdżycy, depresji). Konsekwencją tych problemów jest częstsze wy-





stępowanie chorób sercowo-naczyniowych z zawałem i udarem. U chorych, zwłaszcza z ciężkim przebiegiem choroby, dochodzi do skrócenia długości życia średnio o około 3.5 lat u mężczyzn i do 4.4 lat u kobiet.

Projekt badawczy uzyskał zgodę Komisji Bioetyki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (nr RNN/113/16/KE z dn. 19.04.2016).

Rozprawa ma klasyczny podział na rozdziały – wstęp i cele pracy, materiał i metody, metodologia badań, wyniki postępowania badawczego, omówienie wyników badania, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, bibliografię oraz wykaz załączników, zgodnie z wymogami formalnymi zawartymi w Ustawie o Stopniach i Tytułach Naukowych. Praca zawiera 114 stron tekstu, 35 rycin i 9 tabel. W pracy znajduje się odniesienie do 232 pozycji piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, z czego ponad 83 zostało opublikowanych w ostatnich 10 latach. Piśmiennictwo cytowane jest poprawnie.

Wstęp zawiera, oprócz charakterystyki łuszczycy zwyczajnej, analizę związków łuszczycy z zaburzeniami metabolicznymi u chorych. Ponadto Doktorantka omawia rolę wskaźników biochemicznych, mogących mieć znaczenie patofizjologiczne pomiędzy dermatozami zapalnymi, a rozwojem zespołu metabolicznego u chorych, a szczególnie użytych w badaniach własnych fetuinę-A, endotelinę 1 i endokan. Rola tych białek w łuszczycy wymaga jeszcze wielu badań, ale niewątpliwie wskazują one na istotne powiązanie tej dermatozy z zaburzeniami metabolicznymi. Reasumując, rozdział ten zawiera istotną wiedzę świadczącą o merytorycznym przygotowaniu Doktorantki i stanowiącą podstawy teoretyczne badań, co zostało przedstawione w rozdziale „Wstęp i cele pracy”.

W rozdziale „Metodologia badań własnych” w sposób czytelny została scharakteryzowana grupa badania i kontrolna, metody oceny badanych pacjentów, oraz zamieszczona została autorska ankieta badawcza, oceniająca przestrzeganie zaleceń terapeutycznych przez pacjentów. Prosta konstrukcja ankiety, precyzyjne pytania, sprawia, że stanowi ona





bardzo ciekawe i godne rekomendacji narzędzie badawcze. Metody badawcze zostały dobrane prawidłowo i umożliwiły realizację postawionych sobie celów.

Rozdział „Wyniki postępowania badawczego” zawiera opis rezultatów przeprowadzonych badań. Złożony jest głównie z rycin i tabel z załączonym krótkim komentarzem, który umożliwia pełne ich zrozumienie. Doktorantka stwierdziła wyższą częstość występowania zespołu metabolicznego u pacjentów w grupie chorych na łuszczycę zwyczajną, szczególnie z ciężkim przebiegiem choroby w porównaniu do grupy kontrolnej. Podobnie w grupie chorych częściej występowały poszczególne elementy zespołu metabolicznego: obwód talii, nadciśnienie tętnicze oraz wyższe wartości parametrów lipidowych i glukozy. W przypadku parametrów biochemicznych stężenie fetuiny-A było istotnie niższe u chorych na łuszczycę w porównaniu z grupą kontrolną, ale wartości nie korelowały z nasileniem procesu chorobowego. Stężenie endoteliny-1 nie wykazało różnic w grupie badanej kontrolnej i jej wartości nie korelowały z ciężkością łuszczycy, ani z parametrami metabolicznymi, zarówno w grupie badanej, jak i grupie kontrolnej. Natomiast stężenie endokanu wykazało istotnie wyższe wartości u chorych na łuszczycę, korelując z wartościami RR skurczowego, zarówno w grupie chorych na łuszczycę, jak i grupie kontrolnej, oraz z wartościami obwodu talii w grupie chorych na łuszczycę. Wyniki przeprowadzonych badań są bardzo interesujące.

Ponadto Doktorantka wykazała, że chorzy na łuszczycę znacznie słabiej przestrzegają zaleceń terapeutycznych w porównaniu z grupą kontrolną, szczególnie u pacjentów z postacią umiarkowaną do ciężkiej łuszczycy.

Omówienie wyników jest przeprowadzone w sposób prawidłowy, opierając się na wynikach wcześniejszych doniesień literaturowych. Wnioski w pełni odpowiadają na postawione cele pracy.

Zabrakło mi elementu w dyskusji biorącego pod uwagę rolę podskórnej tkanki tłuszczowej, która w stanie zapalnym charakteryzuje się dużymi, przerostowymi adipocytami,





KATEDRA I KLINIKA DERMATOLOGII, CHOROÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ PŁCIOWĄ I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ

upośredzoną wrażliwością na insulinę i wychwytem glukozy, niewystarczającą zdolnością magazynowania lipidów, naciekaniem makrofagów, wydzielaniem białek zapalnych i kwasów tłuszczowych, co ostatecznie prowadzi do wytworzenia insulinooporności (*Caton PW, et al. Can the skin make you fat? A role for the skin in regulating adipose tissue function and whole-body glucose and lipid homeostasis. Curr Opin Pharmacol. 2017;37:59-64*).

Drobne błędy edytorskie, obecne w pracy, oczywiście nie wpływają na jej wartość merytoryczną.

W związku z powyższym, przedstawiona mi do recenzji praca spełnia warunki osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

Podsumowując, przedstawioną mi rozprawę doktorską oceniam bardzo pozytywnie. Wybranie ciekawego tematu, prawidłowo dobrane metody badawcze oraz analizy statystyczne, dobór literatury, wskazują, że lek. Marcelina Grochowiec jest osobą umiejącą prowadzić badania naukowe, oraz wyciągać odpowiednie wnioski. W związku z powyższym przedkładam Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie lek. Marceliny Grochowiec do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek, prof. UWM

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Dermatologii,
Chorób Przenoszonych Drogą Płciową
i Immunologii Klinicznej
dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek
prof. UWM

